

Provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld

- I geologie
- I geschiedenis
- I flora
- I fauna
- I recreatie

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Kwaliteit. Het zit in ons.

Zand en groen zand.

De bovengrond van het Bulskampveld bestaat uit geelachtig zand. Deze zgn. dekzandlaag werd tijdens de ijstijden met stormwinden vanuit de uitgedroogde Noordzee aangevoerd. In het provinciedomein is deze zandlaag veelal dun.

Eronder treffen we Paniseliaans zand of dito zandleem aan. Dit Paniseliaan is een strandafzetting van voor de ijstijden. Het is een compacte, groen gekleurde grondlaag waarin we veldstenen en versteend hout vinden.

Fossiel hout.

Op de stranden van de Paniseliaan-zee spoelde drifthout aan. Dergelijke houtfragmenten die door een zandlaag bedolven werden, versteenden in de loop der tijden. De anatomische details van het hout zijn soms tot in het detail bewaard. Dennen- en palmhout komen het meest voor. Maar ook palmnootfragmenten worden aangetroffen. Het toenmalige klimaat was dus beduidend warmer dan nu.

Het Bulskampveld: de heide van de stier.

De zandgronden van Vlaanderen waren oorspronkelijk met een zomereiken-berkenbos bedekt. De natte, laaggelegen delen, die in het Bulskampveld talrijk voorkwamen, waren met veen begroeid. De menselijke exploitatie van bos en veen leidde tot de verdwijning van beide en tot het ontstaan van een uitgestrekt heideveld met vennen.

Een eerste maal vinden we 'in campo de Bulleskamp' in 1149 vermeld. Men veronderstelt dat de naam Bulskampveld 'veld van stierenkamp' betekent. 'Bulle' of 'bolle' is een ongesneden stier. In het Engels bestaat het woord bull (stier) nog steeds en in het dialect spreekt men van een 'bullige koe' als men het over een kwade koe heeft.

De grootste heide van het graafschap Vlaanderen.

Op de oudste kaart van Vlaanderen (1452) vinden we 'bulschamp' als toponiem tussen Brugge en Gent. De 16e, 17e en 18e eeuwse kaarten zijn gedetailleerder, ze tonen ons dat het Bulskampveld zich uitstreckte van Bellem en Lotenhulle, over Aalter, Beernem, Wingene en Ruddervoorde tot op het grondgebied van Aatrijke, Lichtervelde, Zwevezele en Torhout. In die tijd was het ongeveer 10.000 ha groot, waarvan meer dan 7.000 ha veld of heide. Dit immense heideveld bestond uit twee delen, nl. een westelijk deel tussen Torhout en Brugge en een oostelijk deel tussen Brugge en Aalter. Tussen Oostkamp en Ruddervoorde sloten beide delen met een smallere strook bij elkaar aan. Het huidige domein Lippensgoed-Bulskampveld lag centraal in het oostelijk deel.

Het middeleeuwse gebruik.

De heerlijkheden, die rechten op het Bulskampveld bezaten, hieven 'trecht van veltschatte'. Dit is het recht dat ieder moest betalen voor het gebruik van het houtgewas of de turf van het veld, of om er vee, paarden of schapen te laten grazen. Rond of in het Bulskampveld vestigden zich gemeenschappen van bezembinders of turfhouwers, die hun grondstof en werk op het veld vonden. De bezembinders gebruikten de berk, de brem, de struikheide en de gewone dopheide als grondstof voor het vervaardigen van grote en kleine bezems.

Binnen de grenzen van het Bulskampveld lagen honderden vijvers en vijvertjes. Sommige ervan waren speciaal als viskweekvijver ingericht. Het toponiem 'de visserij' binnen het provinciedomein verwijst ernaar.

De gagel (*Myrica gale*), een kleine struik van vijverkanten en moerassige plaatsen, werd op de nattere delen van het veld geoogst. Haar aromatische twijgen vormden het hoofdbestanddeel van het gruit of gruoit, dat in de bierbrouwerij gebruikt werd.

Tot slot dient de winning van veldsteen vermeld te worden. Het zijn platte, stabiele zandstenen die plaatselijk op geringe diepte voorkomen. In de gevel van de vroegere remise bij het kasteel, aan de kant van de kruidentuin, zien we dat een gedeelte in veldstenen werd opgetrokken.

De ontginning.

Op het einde van de 18e en tijdens de 19e eeuw slaagde men erin het uitgestrekte Bulskampveld te ontginnen. De beste delen werden als landbouwgrond in productie genomen, de slechtste bebost. Lambert Malfait kocht te Beernem een oppervlakte bijna waardeloze heidegrond en vestigde zich op de plaats waar nu het kasteel staat. Hij ontgon eerst het noordelijk deel van het domein. De ingebruikname van het zuidelijk stuk, die door zijn schoonzoon E. Bulteau werd verdergezet, werd systematischer aangepakt.

We herkennen er een duidelijk dambordpatroon van rechte, elkaar snijdende dreven, die vierkanten van ongeveer 4 ha omsluiten.

De heren van het Bulskampveld.

Lambert Malfait was de eerste heer van het Bulskampveld.

Rond 1800 liet hij er zijn hoeve tot een kasteel verbouwen. Bij zijn overlijden in 1803 erfde zijn schoonzoon Euliséé Bulteau het Lambertsgoed. Deze Bulteau was een uit Frankrijk gevluchte 'werkmansgezinde'. Bij zijn dood in 1834, dienden er zich vier erfgenamen aan.

In 1838 werd het domein verkocht aan graaf Ferdinand de Meeus, bestuurder van de Nationale Bank van België. Het Bulskampveld bleef voor de rest van de 19e eeuw in handen van de familie de Meeus. Voor F. de Meeus, die zijn vaste residentie in Brussel had, was het Bulskampveld maar het zomers optrekje. Zijn zoon, graaf Henri de Meeus, toonde meer belangstelling voor het domein. Hij nam de landbouwuitbating ter hand en startte in 1880 een belangrijk boorproject. Oorspronkelijk lag het in zijn bedoeling om steenkool te vinden, maar toen de boor op een diepte van 337 m op hard rotsgesteente stootte, werd het project opgegeven. De boorput werd tenslotte als artesische waterput in gebruik geno-

men. Rond 1887 werd er in het Bulskampveld een nieuw kasteel gebouwd. De omvangrijke bouwwerken namen vijf jaar in beslag. In 1904 verkocht graaf H. de Meeus het hele goed aan de heer Auguste Philippe Lippens 't Serstevens, die op 18 september 1904 overleed. Zijn weduwe, mevrouw Lippens 't Serstevens, later bijgestaan door haar zoon Raymond, herschiep het domein tot een buitenplaats met allure. Raymond Lippens trouwde met barones de Béthune. Deze nieuwe kasteelbewoonster was een waar botanische liefhebster, wiens hand we herkennen in de beplantingen van bolgewassen en vaste planten rondom het kasteel. Hun zoon Philippe Lippens (1910-1989) was de laatste bewoner van het kasteel. Naast beheerder van diverse vennootschappen verwierf hij ook bekendheid als oorlogspiloot en archeoloog. In 1970 verkocht hij het Lippensgoed-Bulskampveld aan de provincie West-Vlaanderen.

De neogotische buitenplaats.

Het huidige kasteel is het tweede dat in het Bulskampveld gebouwd werd. De Luikse architect Clément Léonard tekende de plannen voor deze neogotische buitenplaats. Van 1887 tot 1892 werkten ongeveer 80 man dag in dag uit aan het nieuw kasteel en de bijgebouwen. Graaf H. de Meeus financierde als bouwheer het prestigieuze project.

Het nieuwe kasteel vertoont weinig burcht-allures. Het is een omvangrijk landhuis in een sobere, neogotische stijl.

Gelijktijdig met de bouw van het kasteel werd een nieuw koetsenhuis opgetrokken evenals paarden- en koeienstallen. Aan de kant van de moestuin, thans kruidentuin, merken we dat hierbij gebruik gemaakt werd van delen uit oudere gebouwen: o.m. een stuk veldsteenmuur bleef er bewaard. Op de hoek van het koetsenhuis werd een watertoren geconstrueerd. Bovenop deze toren stond een molen die het water uit de artesische put oppompte. Een op een uurwerk lijkend instrument op de toren gaf de hoogte van de watervoorraad aan.

tulpenboom

Een uniek kasteelpark.

Toen de familie Lippens het domein in 1904 aankocht, bleef ze niet werkloos stilzitten. De Brusselaar E. Galopin werd als landschapsarchitect aangetrokken om het kasteelpark te ontwerpen. De uitvoering van het landschapsplan omvatte de volledige heraanleg van de ruimte voor en naast het kasteel alsook de aanleg van een driedubbele toegangsdreef, 'de nieuwe gravee', vanaf het Aanwijs tot aan het kasteel.

De open ruimtes rond het kasteel werden herschikt: de ongeveer 1 ha grote vijver werd in zwaan-vorm uitgegraven en op het terrein werden de nodige niveauverschillen aangebracht. Een park, in Engelse landschapsstijl, doorbrak het stramien van de rechtlijnige dreven. Het beplantingsplan voorzag een open ruimte met grillige randen. In deze ruimte werden boom- en struikgroepen ingeplant. Meerdere doorkijken vanaf het kasteel werden uitgespaard. De randbeplantingen bestonden uit een rijk gamma aan boomsoorten en cultuurvariëteiten die een afwisselend kleurenpallet te voorschijn toverden. Mooi waren de groep **tulpenbomen (Liriodendron tulipifera)** tegen de vijver. Met deze boomsoort werd ook een dreef aangelegd achteraan de kasteelhoeve. De struikbeplanting, voornamelijk opgebouwd uit azalea's en rododendrons, vrolijkte het geheel op tijdens het voorjaar.

De omvangrijke parkaanleg werd in een minimum van tijd gerealiseerd. De familie Lippens bracht nog andere grootscheepse plannen tot uitvoering. Binnen het domein werden meerdere grote hoeven gebouwd en de uitbating ervan werd aan pachters toevertrouwd. Zowel de kasteelhoeve als de twee andere hoeven, die in het provinciedomein liggen, dateren uit die periode.

Het derde provinciedomein.

Na het Tillegembos (Brugge) en de Palingbeek (Ieper) werd het Lippensgoed-Bulskampveld het derde provinciedomein van West-Vlaanderen. In 1970 werden 201 ha bos, landbouwgronden, park, kasteel en bijbehorende hoeven aangekocht en na aanleg en inrichting voor het publiek opengesteld. Het Lippensgoed-Bulskampveld was lange tijd het grootste openbaar domein van West-Vlaanderen. In de jaren '80 werd de kasteeltuin tot didactische kruidentuin omgevormd en kwam de tentoonstelling van landbouwmaterialen in galerijen rond de kruidentuin tot stand. In 1990 kwam een van de pachthoeven binnen het provinciedomein vrij. Teneinde de recreatiemogelijkheden te verhogen werden aldaar diverse bebossingen uitgevoerd en nieuwe dreven aangelegd.

Met een bijkomende verwerving van 17 ha in 1992 werd de oppervlakte op 218 ha gebracht. Ongeveer 10 jaar later, in 2003 werden 6 ha van St-Amandus in huur genomen en via een educatief natuurpad bij het bestaande domein geïntegreerd. Ten slotte werden er in 2005 nog ongeveer 8 ha bos aangekocht en bij het openbaar domein gevoegd, wat het totaal op 232 ha brengt.

wilgenroosje

Uit het verleden

Als we willen weten hoe het Bulskampveld er vroeger uitzag, moeten we naar de Limburgse Kempen of naar de Nederlandse Veluwe gaan kijken. Het Bulskampveld was een uitgestrekt heideveld met droge en natte delen en heideschrale graslanden op de betere gronden. In het nabijgelegen natuurreservaat 'de Gulke Putten' groeien nog vele elementen van deze oude vegetatie.

Plaatselijk valt er binnen het huidige domein ook een en ander te ontdekken. Op kaalvlaktes, langs dreefranden, op het heideperceel en rond de Bornebeek vinden we de volgende heideplanten: struikheide, gewone dopheide, valse salie, pijpenstrootje, echte guldenroede enz... Rond de eendenputten in het domein van de Vlaamse Gemeenschap houdt zich een zeldzamer gezelschap op. We treffen er o.m. de gagel, de kleine zonnedauw en de wolfsklauw aan.

Een beboste heide

struikheide

Op het einde van de 18e, maar hoofdzakelijk in de 19e eeuw werd de heide van het Bulskampveld ontgonnen. De meeste percelen werden bebost: op de droogste gronden kwam naaldhout, op de nattere loofhout. Binnen het provinciedomein treffen we de **lork** als voornaamste naaldboomsoort aan, met daarnaast ook de **douglas-spar**, de **fijnspar** en de **sitkaspar**. **Eik** en **beuk** zijn de algemeenste loofhoutsoorten. Bij recente bebos-

singen werd ook gebruik gemaakt van **els**, **berk**, **boswilg** en **Amerikaanse eik**. Dat we met een beboste heide te maken hebben, wordt duidelijk bewezen na het rooien van de naaldhoutbossen. Spontaan verschijnt dan de **struikheide** op de drogere plaat-

sen en het **pijpenstrootje**, de **gewone dopheide** en het **veenmos** op de nattere percelen.

Struikheide en pijpenstrootje

De **struikheide (*Calluna vulgaris*)** is de meest karakteristieke plant van de 'purperen heide'. Het is een dwergstruik die zich goed voelt op schrale, droge zandgronden. In West-Vlaanderen ging hij als 'krakke' door het leven. Zijn taaie twijgen werden door bezembinders verzameld om er korte bezems van te maken.

Het **pijpenstrootje (*Molinia caerulea*)** verkiest een vochtiger groeiplaats. Het is een prachtig gras dat tot grote pollens uitgroeit. Zijn lange, knooploze bloeistengel werd gebruikt om bijenkorven te vlechten of stenen pijpen met lange hals te bakken. Witte klei werd rond een droog pijpenstrootje gekneed. Bij het bakken werd de stengel verast.

Bramen en frambozen

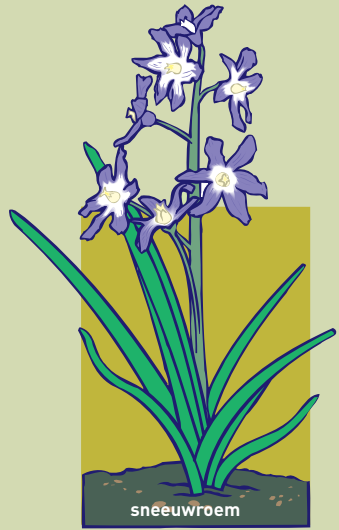
De bosbodems van het Lippensgoed-Bulskampveld worden op vele plaatsen overwoekerd door bramen. De zgn. **bosbraam** is immers een typische plant van bossen op voedselarme gronden. De framboos daarentegen is kieskeuriger, hij verlangt meer licht en een vlugge afbraak van de strooisellaag.

Bramen en frambozen vormen een belangrijke stuifmeel- en nectarbron voor zweefvliegen, bijen en kevers. Dit is zeker het geval in de bloemenarme bossen van het Bulskampveld. Rijpe braambessen vind je niet in de schaduwrijke bossen, wel aan de bosrand, langs de dreven of op kaalvlaktes.

De stinzenplanten bij het kasteel

Voornamelijk achter het kasteel, maar ook op andere plaatsen in het kasteelpark bloeien in het voorjaar **stinzenplanten**. Bij de aanleg van het park en van de vijver werd de zandlemige Paniseliaan-ondergrond gemengd met de zandige bovengrond.

De bodem werd bovendien verrijkt met bladgrond en mest zodat planten van rijke bodem er een houvast kregen. Zo werd er **boshyacint, sneeuwkllokje, lenteklokje, sneeuwroem, maarts viooltje, bosanemoon, maagdenpalm** enz... aangeplant. Doordat deze planten er een geschikte groeiplaats aantroffen, gedijden ze er goed. In de vroege lente zorgen ze nu voor een gevarieerd kleurenpallet onder de nog winterkale bomen.

sneeuwroem

Paddestoelen van arme gronden

Het najaarsbos verrast de bezoeker met een schare bontkleurige, vreemdvormige paddestoelen. Voornamelijk langs de beukendreven van de natste en armste domeindelen zoeken we soorten als **parelamaniet, vliegenschwam, eekhoorntjesbrood, heksenboleet, kastanjeboleet, melkzwammen** en bontkleurige **russula's**. Waar veel strooisel blijft liggen, groeit de **stinkzwam** en de **nevelzwam**. Later in het najaar is het de beurt aan de **honingzwam**, een parasiet van verzwakte bomen die ook op allerlei dood hout te vinden is.

honingzwam

Vogels van een ouder bos

In het Lippensgoed-Bulskampveld vinden we vele percelen met oudere loofbomen. **Spechten, boom-klever** en **boomkruiper** voelen zich er goed thuis. Ze zijn immers gediend met oude bomen met een ruwe bast en dode takken.

Vier spechtensoorten leven in het domein: **kleine bonte specht**, **grote bonte specht**, **groene specht** en **zwarte specht**. De zwarte specht, de grootste van zijn familie, heeft zich sinds 1984 als broedvogel in het Bulskampveld gevestigd. Hij zoekt het vooral op de grond, waar hij oude boomstammen aan splinters hakt op zoek naar mieren en andere insecten.

zwarte specht

Terug van weggeweest: de vos en de ree

Sinds meerdere jaren is de **vos** terug in het Bulskampveld. Reinaart was vroeger een normale verschijning in de streek. Als roofdier speelt hij een belangrijke rol in de natuur. Een vos eet immers wat voorhanden en gemakkelijk te bemachtigen is. **Woelmuizen** en **konijnen** genieten zijn voorkeur, maar als alles-eter weet hij zich goed aan ander voedsel aan te passen. Hoe rijker de tafel is, hoe succesrijker zijn voortplanting. De **ree** is ook een nieuwkomer in het domein. De veralgemeende teelt van maïs bood meer migratiemogelijkheden voor vos en ree. Maïs blijft immers lang op de akker staan en biedt voedsel en dekking. Zo konden bosarme gebieden overbrugd worden om het Bulskampveld vanuit het Ieperse Heuvelland of vanuit de Vlaamse Ardennen te bereiken.

De boomvalk: een ongeëvenaard jager

Boven de open plaatsen van het oostelijk domeingedeelte zie je tijdens de zomer een ware luchtacrobaat jagen: de **boomvalk**. In snelle glijvlucht poogt hij vogels en grote insecten te verschalken. Om te broeden genieten mastbossen van grove den zijn voorkeur. In de herfst trekt hij weg naar Afrikaanse overwinteringsgebieden, doch in april verschijnt hij weer op het appèl in het Bulskampveld.

De groene kikker

In de vijvertjes van de kruidentuin hoor je ze 's zomers kwaken: de **groene kikkers**. De kaken van de mannetjes zwellen hierbij bolrond op en des te luider gaat het eraan toe. De groene kikker is een echt waterbeest. Dat kan niet gezegd worden van de andere inheemse amfibieën als de **pad**, de **bruine kikker** en de **salamanders**, die enkel het water voort te planten.

groene kikker

opzoeken om zich Met wat geluk krijg je deze soorten in de vroege lente te zien. De groene kikker wordt heel wat later actief, pas in mei vindt hij het voldoende warm om luidkeels te kwaken.

De vliesvleugeligen

Tot deze insectengroep behoren lastige of nuttige soorten als **bijen**, **mieren**, **hommels** en **wespen**. In de bossen van het Bulskampveld kunnen we enkele minder algemene soorten als **rode bosmier**, **boswesp** of **hoornaar** ontmoeten. Alle drie zijn het sociale insecten, d.w.z. dat ze in kolonies samenleven en dat er binnen de kolonie een duidelijke taakverdeling bestaat.

De **rode bosmier** vormt een kolonie van meerdere tienduizenden individuen, die jarenlang blijft bestaan. Met dennennaalden of fijne takjes bouwen de diertjes een hoge berg, een zgn. nesthoop, die ook ondergronds wordt ingericht. In het Bulskampveld vinden we plaatselijk enkele nesthopen.

De **boswesp** en de **hoornaar** vormen kortlevende kolonies die enkel één zomerhalfjaar meegaan. Het zijn allebei wespensoorten die groter zijn dan de algemene 'limonadewesp'. Het nest van de boswesp is vrijhangend aan een lage struik of boom. Het is vervaardigd uit opeenvolgende lagen van fijngemalen houtpulp, een soort primitief papier. De hoornaar is de grootste van alle inheemse wespen. Hij vormt slechts kleine kolonies en zoekt daartoe boomholtes op. Zowel de boswesp als de hoornaar zijn geen vervelende lekkerbekken die op frisdranken en snoep afkomen. Toch moet je vooral met hoornaars opletten. Ze kunnen pijnlijk steken.

nest boswesp

Een kruidentuin voor alle seizoenen

De in 1980-1983 aangelegde kruidentuin is tot volwassenheid uitgegroeid. Keukenkruiden, medicinale planten, technische gewassen, verplanten enz... werden samengebracht en in afzonderlijke delen van de tuin aangeplant. De keukenkruiden behoren hoofdzakelijk tot twee plantenfamilies: de lipbloemigen en de schermbloemigen.

De planten van deze twee families bevatten etherische oliën, die hun typische smaak aan een gerecht verlenen. Aan de vierkante stengel, de tegenoverstaande bladeren en de typische lipbloem kun je een lid van de lipbloemfamilie herkennen. Het samengestelde scherm, bestaande uit een hoofdscherm van meerdere schermpjes is het typische kenmerk van de schermbloemigen. Medicinale planten zijn niet altijd onschuldig. Voornamelijk de soorten die behoren tot de nachtschadefamilie, kunnen uiterst giftig zijn. In kleine medicinale doses of in homeopathische verdunning echter bezitten ze een heilzame werking. De belangstelling voor en het belang van de geneeskruiden is gedurende de laatste decennia steeds gestegen. Wetenschappelijke onderzoeken en vergelijkende proeven hebben het nut van veel van deze planten of plantendelen bewezen.

Tot de technische gewassen behoren olieplanten, vezelplanten, bezem- en vlechtplanten, genotsplanten, verplanten Sommige zijn zowel vezel- als olieplant: bvb vlas en hennep. Bezem-

en vlechtplanten zijn veelal houtige gewassen zoals brem en bepaalde wilgen. Tot de genotsplanten worden tabak, hop en gagel gerekend.

Historisch gezien zijn er drie belangrijke verfplanten: met de wortel van meekrap kon men rood verven; wouw kleurde geel of bruin en wede blauw. Blauw was het zeldzaamst omdat wede slechts na een ingewikkeld fermentatieproces de blauwe kleur leverde.

Het wagenmuseum

Dit museum bevindt zich in de rondom de kruidentuin gebouwde galerijen. Naast landbouwvoertuigen krijg je er diverse oude rijtuigen en landbouwwerktuigen te zien. Een bezoek begint bij de wagenmakerij waar de constructie van een wagenwiel getoond wordt. Verderop vind je er een travalie of hoefstal, sjezen, hondenkarren, kruiwagens, een scharensleepkar, een brouwerswagen enz... In het open deel van de tentoonstel-

ling wordt de volgorde van de werkzaam-

heden op het land

aangehouden: bemesten, ploegen en eggen, zaaien en planten, dichtrollen, wieden, oogsten en dorsen. Het volgende deel is aan het transport gewijd: boomezels, tweewielkarren, hand- of steekkarren, voermanswagens, sleden, driewielkarren en wagens.

Bosreservaat en natuurreservaat

Sinds 2003 behoort 23 ha van het provinciedomein tot het bosreservaat 'Bulskampveld' van het Vlaamse Gewest. Via gericht beheer en ook via niets doen, worden de evoluties in het bos nage-

gaan en wordt er gestreefd naar een natuurlijk bos, dat specifiek is voor de Vlaamse zandstreek.

Vanaf 2003 worden 17 ha van het domein beheerd door Natuurpunt Beernem. Dit domeingedeelte rond de Bornebeek bestaat uit heide, jong loofbos en natte weiden en hooilanden. Het natuurre-servaat draagt de naam 'heideveld Bornebeek'.

Natuurpad

Vanaf de parking 't Aanwijs kun je het educatief natuurpad St-Amandus volgen. Dit pad ligt deels op het terrein van het psychi-atrisch centrum St-Amandus en deels in het provinciedomein. Het is ongeveer 1,6 km lang en langs het tracé liggen de diverse landschapstypes van het vroegere veld. Dit pad werd ingericht op initiatief van het Regionaal Landschap Houtland v.z.w.

Vleermuizenkelder

In 2005 werd in het Lippensgoed-Bulskampveld een nieuwe vlee-muizenkelder naar het model van een vroegere ijskelder gebouwd. Net honderd jaar daarvoor, nl. in 1905, werd een ijskelder van het kasteel afgebroken om plaats te maken voor de parkaanleg rond het kasteel.

Het Bulskampveld is rijk aan vleermuizen, maar in de ruime omgeving zijn ijskelders schaars. Daarom nam het provinciebe-stuur het initiatief om een nieuwe kelder te bouwen. Het domein-personeel voerde de werken uit. Teneinde voldoende plaats te bieden aan de vleermuizen werden speciale voorzieningen als open voegen en andere schuilplaatsen aangebracht. Na de afwer-king lieten de vleermuizen niet op zich wachten. Als eerste diende de baardvleermuis zich aan, al vlug gevolgd door andere soorten.

Het vogelopvangcentrum

Het vogelopvangcentrum Ruiselede (V.O.C.) had, als deelwerking van de Torenvalk vzw en van Vogelbescherming Vlaanderen, reeds jarenlang ervaring in het verzorgen van zieke en gekwetste vogels. Op 1 mei 1998 verhuisde het V.O.C. naar het provinciedomein. Het opvangcentrum voor vogels en wilde dieren Beernem vzw beschikt thans in de nabijheid van het kasteel over ruime faciliteiten: meerdere grote kooien, een verzorgingslokaal, een leslokaal... Jaarlijks worden er honderden zieke en/of gewonde dieren verzorgd en, na herstel, terug in de vrije natuur losgelaten. (Tel.: 050/79.09.59).

Loca Labora: een tewerkstellingsproject

Loca Labora is een v.z.w. waaronder een sociale werkplaats en een leerwerkplaats ressorteren. Een tegenaan Hertsberge gelegen domein- hoeve met bijhorende landbouwgronden werd hier- toe door het provinciebestuur ter beschikking gesteld en door de v.z.w. ingericht en aangepast.

De sociale werkplaats zorgt voor permanente tewerkstelling van personen met een geringe arbeidsproductiviteit. De teelt en de verkoop van biologische groenten vormde vroeger de hoofdactiviteit. Later werd er ook samengewerkt met de Landschapswacht en met het Roodhof.

De leerwerkplaats biedt, door middel van opleiding en begeleiding tot op de werkvloer, nieuwe perspectieven aan mensen met verminderde werk- kansen. Hiertoe heeft Loca Labora drie modules uitgebouwd. De

module 'tuinbouw' omvat het telen van kruiden en het verwerken ervan. De module 'ecologisch milieubeheer en groenonderhoud' voert werkopdrachten uit in diverse natuur- en bosgebieden; ze staat bekend als 'de Landschapswacht Noord'. De module 'horeca-toerisme' vond zijn vaste stek op een kasteelhoeve te Oostkamp. In het Roodhof kan je, zowel als individuele toerist als voor groepsarrangementen terecht.

(tel. 050/28.00.48)

Het bezoekerscentrum

De kelder van het kasteel werd verbouwd en heringericht als natuurcentrum. Daar kan je terecht voor alle informatie over het domein en de streek, voor de aankoop van recreatieve routes en natuurpublicaties, voor het lenen van veldwerkmaterialen of het reserveren van een activiteit. Je vindt er ook een tentoonstelling over het domein: een plattegrond, een historisch overzicht, de huidige toestand, doe-activiteiten enz... Een aanpalende ruimte biedt plaats aan een actieve module waar je de recreatieve mogelijkheden en de bezienswaardigheden van de streek kunt ontdekken. Verenigingen en klassen kunnen in het leslokaal of het atelier terecht voor een les, een knutsel- of kruidenkookactiviteit.

Een tentoonstelling van het Houtland vind je op het gelijkvloers. Die omvat vier kamers: een onthaalruimte waar je de oude verhalen over het Houtland kunt beluisteren, een rariteitenkabinet, een landschapskamer en een erfgoedkamer.

De eerste verdieping herbergt een polyvalente zaal en de administratieve ruimtes voor het personeel.

En nog veel meer ...

Het Lippensgoed-Bulskampveld is naast dit alles West-Vlaanderen's grootste groene long. Het provinciedomein telt 232 ha en het aangrenzend bos van de Vlaamse Gemeenschap nl. 'Bulskampveld' en 'Vagevuurbos', is goed voor meer dan 200 ha. Al met al is dit het grootste aaneengesloten, openbaar toegankelijk bos van West- en Oost-Vlaanderen.

Bovendien heeft ook de omgeving van het Bulskampveld een en ander te bieden. De bewegwijzerde Bulskampveld- en de Beverhoutsfietsroute bieden een ideale gelegenheid om de omgeving te verkennen. Diverse bewegwijzerde wandelroutes situeren zich in de nabijheid van het provinciedomein: Kampveldwandelroute, Parochieveldwandelroute, Beverhoutsveldwandelroute, Wildenburgwandelroute ...

Provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld

info:

Provinciehuis Boeverbos
Minawa
K. Leopold III-laan 41 8200 St-Andries
T 050/40 32 57

tekst:

J. Mahieu

fotos:

J. Mahieu

layout en illustraties:

To the point (Zwevezele)

druk:

Communicatie-Grafische dienst Provincie

dep.:

D/2006/0248/18